

i.remissvar@regeringskansliet.se

i.e.remissvar@regeringskansliet.se

cc. christina.rasmussen@regeringskansliet.se

I2021/020039

Remissvar till regeringens promemoria om förordningen om stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter (I2021/02039)

Nordion Energi är specialiserade på energiinfrastruktur för gas och el. Vi har också uppdraget som TSO (Transmission System Operator) för det svenska gasnätet. Vi tackar för möjligheten att vara remissinstans för Infrastrukturdepartementets promemoria om Statligt stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter.

Vi stödjer Regeringens ambition att få ned utsläppen av växthusgaser och påskynda elektrifieringen av transportsektorn. 2019 var utsläppsminskningen i Sverige 2,4 procent vilket inte är i närheten av de 6–10 procent som behövs.

Transportsektorns omställning är helt nödvändig för att nå klimatmålen, och behovet av investeringar i infrastruktur är en av nycklarna för en snabbare omställning i olika delar av landet.

Vi menar att regeringen därför bör driva på för att Sverige ska få storskalig infrastruktur för vätgas - för att få ned utsläppen av växthusgaser och för att kunna fasa ut användningen av fossila bränslen.

Vi delar regeringens uppfattning om betydelsen av en snabb elektrifiering för tunga transporter, och vill särskilt lyfta fram behovet av en välutbyggd vätgasinфраstruktur i anslutning till viktiga transportnoder och industrikluster, för att komplettera och stödja ladd- och tankinfrastrukturen. I promemorian konstateras bland annat att regionala elektrifieringspiloter med vätgas förutsätter tankstationer för vätgas, motsvarande laddningsstationer för elfordon.

En ny studie, ledd av Energiforsk, pekar på fördelarna med en utbyggd vätgasinфраstruktur för att möta transportsektorns behov. Rapporten visar att behovet av förnybar och koldioxidsnål gas med tillhörande infrastruktur är stort om klimatneutralitet ska uppnås på ett kostnadseffektivt sätt. Även studier gjorda gällande European Hydrogen Backbone (inom ramen för det europeiska TSO-konsortiet Gas for Climate) visar att vätgasnät är 2-4 gånger kostnadseffektivare än elnät.

Frågan om infrastruktur är för Sverige en större utmaning jämfört med flertalet EU-länder. Vårt befintliga gasnät är avgränsat till sydvästra Sverige, medan det runtom i Europa finns gasnät som kan konverteras för transport av vätgas.

Enligt rapporten kommer vi att se en vätgassektor som fullt utbyggd uppgår till mer än 10 gånger dagens volym på 6 TWh. Specifikt för tunga transporter uppskattas behovet av vätgas till 22 TWh till 2045, vilket är jämförbart med elbehovet för tunga transporter (25 TWh). För att möta behoven av vätgas krävs *helt ny infrastruktur*. En utbyggnad av infrastrukturen för vätgas bör ske utifrån de kluster av vätgasberoende industri och transportnoder som växer fram till exempel i Norrbotten, på Västkusten, i Malmöregionen och några platser till. Den kan sedan successivt byggas ut till ett nationellt nät och även kopplas samman med nät i Finland och Danmark.

Rapporten kan laddas ner via Energiforsk hemsida:

<https://energiforsk.se/program/vatgasens-roll-i-energi-och-klimatomställningen/rapporter/the-role-of-gas-and-gas-infrastructure-in-swedish-decarbonisation-pathways-2021-788/>

Nordion Energi föreslår följande med anledning av regeringens stöd till regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter.

1. Utred utbyggnad av storskalig vätgasinfrastruktur

Promemorian lyfter fram många fördelar med vätgas, men fokuserar inte på den bakomliggande vätgasinfrastrukturen i tillräcklig utsträckning. För att säkerställa tillräcklig kapacitet i hela Sverige bör regeringen ge TSO:erna för el- och gasnäten (Svenska Kraftnät och Nordion Energi) i uppdrag att utreda hur en nationell vätgasinfrastruktur bör byggas.

2. Snabbinför reglering för vätgas och godkänn gröngas-principen

Regeringen bör införa reglering både inom regionala kluster och transmissionsnät för vätgas i likhet med befintlig reglering av naturgasnätet. Det handlar bland annat om intäktsramar för vätgasledningar och koncessionsplikt för vätgasledningar. Reglering innebär att staten får kontroll över vad infrastrukturen får kosta ut mot kund samt att alla kan ansluta sig till infrastrukturen (Open Access).

Idag används det nationella nätet i allt ökande grad (idag 30%) för grön gas (biogas). För att ytterligare öka andelen grön gas i systemet är det viktigt att inmatad förnybar gas erkänns som förnybar även vid användningen enligt grön gas principen.

Riktningen inom EU är tydlig – det förnybara värdet ska kunna tillgodoräknas, vilket inte minst det uppdaterade regelverket för

EU ETS visar. Skatteverket godkänner idag gröngasprincipen, men det gör exempelvis inte Naturvårdsverket vilket är ett problem som motverkar omställningen till förnybart.

3. **Gemensam långsiktig planering med TSO:er**

Med ökad integration mellan energisystem bör TSO:erna för elnät och gasnät ges i uppdrag att ta fram en sektorsövergripande plan för båda transmissionsnäten för att optimera utbyggnaden av energiinfrastrukturen, bland annat utifrån transportbehoven i olika delar av landet.

4. **Harmonisera med EU**

I promemorian används begreppet fossilfri vätgas. I strategier och policyer från EU används begreppen *renewable* och *low carbon*. Nordion Energi vill belysa att med modern CCS-teknik (Carbon Capture and Storage) kan vätgas produceras klimat- och energieffektivt med hjälp av biogas eller naturgas. I EU-kommissionens vätgasstrategi (COM(2020)301) pekas vätgastillverkning med hjälp av CCS (eller baserat på kärnkraftsel) ut som en avgörande övergångslösning för att snabbt möta behovet av förnybar vätgas och för att nå EU:s högt ställda klimatmål.

Vätgas som produceras genom avskiljning av koldioxid via CCS bör omfattas av regeringens strategier för omställningen av tunga transporter i Sverige.

Om regler/policyer inte harmoniseras med EU riskerar vi att straffa ut den nationella vätgasmarknaden.

Malmö 15 oktober 2021

Med vänliga hälsningar,

Hans Kreisel, VD
Nordion Energi AB